

(Meyer). Denne har desværre maattet forlade Salen, idet han skulde til et vigtigt Møde, og han har bedt mig om at svare derpaa. Jeg har for øvrigt før været inde derpaa her i Salen. Den højtærede Kultusminister sagde, at jeg havde holdt den samme Tale som i Fjor. Jeg har dog udeladt dette Punkt om Frivilligheden, men jeg skal gerne tage det op, det er vist overordentlig godt og nødvendigt, at den samme Ting siges ofte. Den højtærede Minister sagde ogsaa, at han vilde vedblive at høre os i Kommunalbestyrelsen, og saa maa vi vedblive at sige det samme, vedblive at protestere, naar man gør os Uret. For øvrigt har jeg fyldt min Tale fra i Fjor med ikke saa lidt Indhold, hentet fra alt det Materiale, som Borgerrepræsentationen siden sidst har skaffet sig, og som beviser alt det, som jeg sagde i Fjor. Det var Indholdet af min Tale i Dag, og Ministeren har ikke kunnet sige det mindste imod, at hvad jeg sagde i Fjor om Spar-sommelighed osv. er dokumenteret og godtgjort gennem de Oplysninger, vi have skaffet os. Jeg skal gerne sige et Par Ord om Frivilligheden. Det er een Side, som denne Sag kan ses fra, en væsentlig Side, at denne Lov er og maa være dræbende for alt frivilligt Arbejde her i Kjøbenhavn med Hensyn til Kirkernes Vedligeholdelse og Drift. Derfor har man ogsaa fra kirkelig Side protesteret imod denne Lov. Det vil være ærede Medlemmer i frisk Erindring, at Kirkefondens Bestyrelse i Fjor Vinter protesterede imod den da foreslaaede Lov. Endvidere skal jeg gøre opmærksom paa, at da Borgerrepræsentationen eller Kommunalbestyrelsen havde foreslaaet Skatten nedsat, og Kultusministeriet alligevel anordnede den fulde Skat, erklærede „Kristeligt Dagblad“, at denne Skat vilde kun bidrage til at gøre Kirken upopulær. Det er ogsaa ganske givet, at man gavner ikke Kirkens Sag ved at paa-tvinge Befolkningen en Skat af den Art. Ministeren sagde, at det maa Landboerne gøre, de maa betale til Kirkerne. Det maa de. Det er en gammel uretfærdig, nedarvet Ting. De maa gennem Tienderne betale til Kirkerne, men denne Tiende er der netop nu Tale om at afløse saaledes, at det store Samfund bidrager ganske overordentlig meget dertil paa en urimelig Maade, men for os er der her Tale om at forhøje de kirkelige Afgifter. Der er ingen Mening i, at samtidig med, at man søger at nedsætte Landboernes Afgifter, forhøjer man vore. Vi ville ogsaa gerne være med, naar der er Tale om Nedsæt-

telser. Men dette Lovforslag, denne Kirkeligning over hele Byen er, siger jeg, dræbende for frivilligt Arbejde paa dette Omraade her i Byen. Det er ganske naturligt, og min Partifælle, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 13de Valgkreds (Meyer) har fuldkommen Ret i at sige over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Philipsen), at naar f. Eks. en lille, fattig Menighed som den paa Nørrebro, der samler sig om Nazarethkirken, i flere Aar har kunnet opføre, vedligeholde og drive sin Kirke uden noget som helst Tilskud fra nogen Side, er det et rent frivilligt Arbejde, som Menigheden har gjort med Glæde. Nu kommer denne Lov, og nu skulle disse Medlemmer af Nazarethkirkens Menighed betale Skat til Frue Kirkes Vedligeholdelse, Holmens Kirkes Istandsættelse, Frelsers Kirkes Istandsættelse osv. Dette er meningsløst, ganske uretfærdigt, og disse Folk ville naturligvis sige som saa: I Fremtiden ofre vi ikke til vor egen Kirke, for der er dog ingen Mening i, naar vi skulle betale til alle de andre Kirker i Kjøbenhavn, at de andre ikke skulle betale til os. Naturligvis maa det frivillige Arbejde derved gaa i Staa. Den højtærede Minister har ikke sagt et Ord derom, det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds har ikke sagt noget derom, og der kan intet siges imod, at denne Lov er ødelæggende for den frikirkelige Bevægelse, som Kirkesagen efterhaanden her er kommen ind paa. Nu kan man mene, at det er en uheldig Retning, man kan som den højtærede Minister mene, at alt vort Arbejde maa gaa ud paa at konsolidere Statskirken og faa denne Statskirke ordnet stadig mere folkekirkeligt, men jeg havde dog tænkt mig, at der havde været nogen mere Sympati for den Bevægelse, der gaar ud paa at løsne Stat og Folkekirke fra hinanden og paa at fremme og støtte en Udvikling i frikirkelig Retning, men denne Lov er strengt statskirkelig og maa dræbe de Spirer, der ret stærkt og livskraftigt røre sig her i Kjøbenhavn til en mere frikirkelig Ordning.

Dermed tror jeg i alt væsentligt at have svaret paa de Bemærkninger, der ere fremkomne baade fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds og den højtærede Minister.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Det ærede Medlem henviste til, at nu afløste man Tienden ude paa Landet, og at det